

Par lietu vienādošanu

(fragments no grāmatas „Džuandzi” 2.nodaļas)

Tad nu es esmu šeit runājis, bet nezinu, vai citas runas ar manējo ir no vienas kategorijas vai nav. Viena un tā pati kategorija vai nē, savstarpēji salīdzinoties, tās kļūst par [izteikto vārdu] kategoriju, tāpēc salīdzinot ar citām [runām] nav iemesla atšķirībām. Ja iepriekš minētais ir taisnība, tad ļaujiet man to paskaidrot.

Ir tas, kam ir sākums. Ir sākums bez sākuma. Ir vēl nesācies sākums bez sākuma. Ir eksistence un neeksistence. Ir eksistence un neeksistence bez sākuma. Ir vēl nesākusies eksistence un neeksistence bez sākuma. Pēkšņi rodas eksistence un neeksistence, un nav zināms, kas īsti eksistences un neeksistences rezultātā ir esošais un kas ir neesošais. Tagad man jau ir izteiciens, bet nav zināms, vai mani pateiktie vārdi galu galā ir izteiciens vai nav izteiciens.

Zem debesīm¹ nav nekā lielāka par rudens spalvu galiem² un pat Taišaņ kalns³ kļūst mazs. Nevienam nav ilgāka mūža kā bērnam, kas miris mazotnē un pat Pendzu⁴ nomira, kad bija jauns. Debesis un zeme pastāv ar mani vienlaicīgi, un desmit tūkstoš lietas ar mani veido vienu veselumu. Tā kā ir viens veselums, tad vai ir vajadzība par to runāt? Bet, savukārt, ja tas jau ir nosaukts par vienu veselumu, vai tad par to var nerunāt? Viens⁵ un runāšana [par to] kļūst par diviem, divi un viens⁶ kļūst par trīs. Sākot no šī un ejot tālāk, pat prasmīgi matemātiķi nevarētu sasniegt galu, kur nu vēl parasti cilvēki! Tāpēc no neeksistences līdz eksistencei jau nonācām līdz trīs, kur nu vēl saskaitīt visu no eksistences līdz eksistencei! Nevajag iet tālāk, bet gan ņemt par pamatu to, kas ir⁷ un viss.

(no senķīniešu valodas tulkojusi Madara Smalkā)

¹ Arī – pasaulē

² Rudens spalvu gali – pāraugusi un nodzeltējusi zāle, gatavošanās ziemai

³ Taišaņ kalns – viens no pieciem svētajiem kalniem senajā Ķīnā, kas īpaši slavens ar savu nesatricināmību un majestātiskumu

⁴ Pendzu – leģendārs vīrs, kurš esot nodzīvojis 800 gadus

⁵ Viens veselums

⁶ Viens – runāšana par iepriekšminētajiem diviem

⁷ Šeit domāts arī dabiskums, paša būtība